

poznati iz najstarejših časov do današnjih, kajti pisana je jasno in v lepem domačem jeziku, ki se ogiba vseh tistih prisiljenih novotarij, v katerih nekateri naših današnjih pisateljev demonstrativno iščejo „slave“. Po vsem tem spolnujemo le dolžnost, če toplo priporočamo *Jesenkovo* „zgodovino“ vsem Slovencem, ljudskim knjigarnam in narodnim čitalnicam po deželi, da pisatelj, ki ima pogum, sam zakladati delo, z izdajanjem obširne knjige vsaj vrh truda ne trpi še materijalne škode.

* *Národnih slovenskih pesni* 1. in 2. snopič prišla sta na svitlo. Cena 2. snopiču je 90 krajc., obema snopičema pa znižana cena 1 gold. 50 krajc.

Temu naznanilu dodajamo še to, da samo pri gosp. Franju Dreniku v Ljubljani in pri gosp. Josipu Kocijančiču v Kanalu na Primorskem se dobivata navedena dva snopiča „slov. narodnih pesni“, ter da se naročila sprejemajo le z nakazanimi novci.

Mnogovrstne novice.

* *Novi bankovci* po 1 in 5 goldinarjev se bodo izdali prihodnji mesec. Vendar bodo dosedanji forintači in petaki veljali še nekoliko časa.

* *Turška goveja kuga* se je pričela v Srbiji, zato je Ogerska vlada ukazala ostro zaprtijo Ogerske meje proti Srbiji. Sliši se pa, da že tudi na Ogerskem se je prikazala nesrečna ta pošast, po kateri ste pred vsem Hrvaška in Štajarska v nevarnosti okuženja. Tudi na železniški postaji v Česki-Lipi je bilo 20. dne t. m. 137 goved ustavljenih, ki so prišla od Srbske meje. Ker je bilo že nekoliko za govejo kugo bolnih med njimi, zato so pobili vseh 137. Ta pošast je zdaj že zelo razširjena tudi v našem cesarstvu, kajti imajo jo v Galiciji, v Bukovini, v Doljni Avstriji in na Moravskem.

* *Navdušenost Magjarov za Turke* je tako velika, da po poročilu nekega Erdeljskega časnika je nek Magjar obljubil, da če še enkrat sliši, da so Turki Ruse premagali, hoče se ves namazati s petrolejem in se potem od veselja zažgati. — Prismojenec je to obljubo lahko storil, vedé, da se mu ne bo treba s petrolejem namazati.

* *Rudolfova (gorenjska) železnica* je bila koncem lanskega leta državi 30 milijonov in 141.553 gold. dolžna, ki jih jej je vlada posodila, na obresti pa tudi 3 milijone in 824.811 gold. na dolgu ostala. — To je lepa „šumica“, zato utegne ta železnica kmalu državna železnica, se vé, da bo to zopet draga kupčija!

* *Banka Viktoria* v magjarskem Erdeljskem je na kant prišla, po katerem bodo neki veliko zgubo trpele nekatere druge banke in pa mnogo družih ljudi pri njej zavarovanih. — Kako strasten hrup so gnali o polomu banke „Slovenije“ liberalni časniki, čeravno snovatelj in ravnatelj njen ni bil Slovenec, o banki „Viktoreji“ in marsikateri drugi, ki je nesrečen konec vzela, pa mirno poročajo!

Ozir na Rusko-Turško bojišče.

Trdnjava Kars.

V zadnjem listu smo ob kratkem omenili propada trdnjave Kars, ki je najmočnejše mesto Armenije. Zidana je bila skoro ob enem z Erzerumom in je imela s tem mestom zmiraj blizo enako osodo. Kar je prišla Turkom v roke, jela je propadati gledé prebivalstva, kakor sploh pod polomesecem nič ne more v pravi

cvet. Pred sedanjo vojsko je imelo mesto (brez posadke) še kakih 16.000 prebivalcev.

Razprostrta je trdnjava ob hribu, na večerni strani jej je globoka in strma struga reke Kars naravna bramba, vse drugo je narejeno po načrtih in pod vodstvom najboljših Pruskih in Angleških inženirjev. Razen glavnega obzidja ima trdnjava še več dobro vtrjenih in oboroženih šanc, ki so namenjene braniti trdnjavo in katere mora sovražnik vzeti, predno mora napasti trdnjavo. Po vseh vtrditvah je bilo nič manj ko 350 kanón večidel Kruppovih, tedaj novejšega stroja, posadka pa je znašala okoli 20.000 mož, dobro z živžem in strelivom preskrbljenih. Zato so izkušeni vojaki trdili, da bo Kars trd oreh za Ruse, ki si bodo polomili še mnogo zob nad njim ali ga še celó vzeli ne bodo, ampak le oblegli, da bi ga morda izstradali, kar bi pa utegnilo dolgo trajati, vsakako do spomladi.

Kar se je tem in drugim nemogoče ali vsaj težavno zdelo, storila je Ruska hrabrost v eni noči. Med 18. in 19. t. m. v deževni noči so Rusi pod poveljstvom generala Loris-Melikova in v nazočnosti vélikega kneza Mihaela prijeli trdnjavo od vseh strani. Boj je bil ljut in strašen, najprej so splezali Rusi na predtrdnjave (zidane šance) po lestvah. Pri tem so se vodje skušali v hrabrosti s priprostimi vojaki, vsak je silil naprej, umaknil se ni nihče. General Grabbe je padel na čelu svojih, prvi dospevši v šanco, po sovražni krogli. Tako je bilo vso noč; ko so bile sprednje vtrditve vzete, se je po mestnih ulicah pričel krvav boj. Turki so se obupno branili, a vse ni nič pomagalo; ob osmih zjutraj je bila trdnjava z gradom vred v oblasti Rusov. Ob enajstih je general Melikov izročil ključ trdnjave Ruskemu vélikemu knezu, potem pa je bil slovesen uhod v njo z Rusko himno „Bože cara hrani“.

Ko je Turška posadka videla, da se trdnjava ne more več braniti, je okoli 10.000 mož vdarilo z nje, da bi se rešili na cesti proti Erzerumu. Ali Ruski kozaki in dragonci mahnejo za njimi, jih dohité in prisilijo, da se podajo.

To je bila gotovo najslavnejša bitva tega stoletja, najvažnejša pridobitev sedanje vojske; vredna je prostora med najslavnejšimi dejanji zgodovine sploh. To je slovanski um, slovanska hrabrost, ki se ponosno sme meriti z vsakim drugim narodom.

Vspreh je pa bil tudi truda vreden. Kajti z najvažnejšim mestom Armenije vred je padel Rusom v roke velik plen, 350 kanón, veliko družega orožja, streljiva in živeža, 5 paš in čez 12.000 mož, čez 5000 pa jih je bilo ubitih. Rusi so zgubili le 2500 vojakov, tedaj še zmaga ni bila posebno draga.

Res, vzetje tako močne trdnjave, kakor je Kars, v eni noči z naskokom je junašk čin, da mu ga ni in ga ne bo mu kmalu para. Slava Ruskemu junaštvu!

Naši dopisi.

Iz Rusije 11. nov. 7. (Konec.) — V Rusiji imamo včasih tudi zabavo. 6. dan novembra, na primer, je bil tak, kakoršni so tukaj vsi jesenski dnevi: blato, oblačno, vlažno, hladno. Ob pol enajste, kakor po navadi, sem legel spat ter se prekrižal, a namesto da bi obudil kesanje ali kaj družega molil, sem le premišljeval (Bog mi grehe odpusti!), kako si na Črnem Lomu drug druga zabavljajo, kako okoli Plevne streljajo v ilove griče, kako Muktar z Izmajlom skače čez Armenske gore na zvito pozicijo. Drugo jutro pa, ko mi Maša ob 7. uri prinese samovar, namesto navadnega pozdrava, me praša: „Barin, slišali novostj?“ „Kakuju novostj?“ „dém, „ja liš toljko vstal, ešče ne vjihodil, gde mné slišatj novostj!“ „A vedj vse že novostj i horošaja

(vesela) novostj! „Nu, kakaja novostj? govori!“ „Flagi (zastave) vijvešivajut. Razve eto novost, vijvešivajut flagi? A vot samoje glavnoje, vijvešivajut flagi potomu, čto vzeli samago glavnoga Tureckago pašu i sami glavni Turecki gorod; pozdravljaju, barin, s pobedoj.“ — Kaj vruga! si mislim, koliko zmag je to! kaj hočeš, srce moje! „Vozmi vot tebe za pozdravljenje s pobedoj, vot tebe bulka (žemlja)!“ dém Maši, brž se napijem čaja ter hitim na ulico. In mesto je res že v zastavah. Okoli stebrov z oznanili in na vogalih se zbirajo grupe naroda, eni se križajo, drugi čitajo velikanske plakate, spet drugi nekaj razjasnujejo drug drugemu ter pošte-vajo na prste, otroci upijejo: „urá!“ tam pa tam klaverno čenčá kak Poljak prečitavši „Muktar razbit na golovu“. Čem dalje po ulici, tem živeje. Pred kosarno se ziblje ogromna množica naroda; sredi nje dva vojaka pobirata s tal svojega tovariša, dva druga vlečeta za pazduho Turka. Grem bliže ter prašam, kaj se je zgodilo: Vjeti Turek je skočil zavolj zastav in Muktara iz kosarne; vojak stoječi na straži, ga hoče zadržati, Turek pa mu zasadi nož v trebuh, za kar je potem prejel spodobno plačilo. Še dalje po ulici skače množica mladine ter kriči „urá!“ Vmes se sliši tenorov „juhej! juhej, heja!“ „Molebenj, molebenj!“ „Daljše!“ „Kam?“ Mladina vriska, napravim se po ulici tje, od kodar se sliši vrisk, pa na poti pred stebrom zagledam znanega čitateljem vojaka — lakaja Bazilija, ki puhštabora afitšo. On me tudi zagleda ter poprosi: „Vaše Visokoblakorodje, pročitate mné, požalujsta, objavljene!“ Čitam mu s stebra: „23. oktjabra (starega stila) sojedinennije otredi generalov Gejmana i Tergukasova posle devetičasonago boja razbili vojská Muk-tara i Izmajla pašej na ukrepljennoj poziciji Deve-Bojnu. Turki bežali v polnom razstrojstve brosv (popustivši) lager, orudija (topove) i zapasi“. — „Éto vse?“ me praša Bazilij. „Vse“, mu odgovorim. „A Plevna? a Erzerum?“ me z začudenjem spet praša. „Kto vam govoril, čto Plevna vzeta ili Erzerum?“ mu dém. „A vot, vaš drug Francuz gospodin Nortškokmen — odgovarja Bazilij — volnujet detej trebuja molebnja po slučaju vzetja Erzeruma i Plevni!“ — Nu, viš, si mislim, Gurko je dvakrat potolkel Turke, vzal jih je nekoliko tisoč in do 300 oficirjev, pa niti ene zastavice niso pokazali na beli dan v čast njegovih važnih zmag, dasiravno so zaslužile, da bi, ne po Magjarski z lojenimi svečami, ampak z voščeni razsvetili vsa naša mesta; danes pa, ker sta Tergukasov in Heyman pri Deve Bojnu dokončala slavno Avlijarsko zmago, za katero smo že davno molili, danes je v našem mestu (edino v našem) že od jutra vse na nogah, vse to samo zato, ker je moj drug Francoz Erzerum in Plevno čez noč izpod pazduhe vzal ter znorel vso mladino, dvornike in vratarje!

Pa kaj to? Francoska kri je že taka — „nil novi sub sole“. Včeraj si je Gambetta en las svojih brk s cigaretko na koncu zasmodil — ves liberalni svet joka; čez noč se je ta strašna rana popolnem zacelila — vsi liberalci juhejskajo. Jutri Bog vé, kaj bo, morda „oh, juhej, oh, ha!“ Kdo se bo temu čudil, ako se celó hladna Angleška natura spreminja, kakor Ovidijev Protej! Angleški časopis „Daily News“ je imel pri naši armadi v Bulgariji dopisnika, gosp. Forbza. Ta g. Forbz je tako iskreno resnično popisaval vse, kar se je v Bulgariji godilo, da me je vest hudo pekla, zakaj sem nedavno „Novicam“ pisal, da v Angliji je edini učenjak Frieman, ki resnico ljubi. Te dni je g. Forbz vendar mojo vest potolažil. Nažrl se je namreč Bulgarskega grozdja tako, da ga je začel želodec boleti. Kdo je kriv te strašne bolezni gosp. Forbza? Bulgari! Gosp. Forbz se je vrnil v London zdraviti

se in ko je ozdravel, se je strašno maščeval nad Bulgari. Prej je on v svojih dopisih v „Daily News“ slavo pel mirni in skromni nravi in neutrudljivi pridnosti Bulgarskega naroda, ki nikakor ni zaslužil, da bi ga divji Turčin zatiral. Zdaj pa g. Forbz v „Nineteenth Century“ poje vse drugo pesem. On pripoveduje, da Bulgarske kočje kinčijo vrtiči z rožami, Bulgar se senči pred kočjo pod vinsko trto, kočja njegova je polna vsacega blagá, a za vse to se ima Bulgar zahvaliti — Turški vladi, kratko, Bulgarom pod Turško vlado je bilo, kakor trdi g. Forbz, veliko boljše, kakor je kmetom pod Angleško vlado (to je najbrže res); al to je narod top in nehvaležen, ki je poklical Ruse, da preganjajo njegove dobrotnike! Turčija, po mislih g. Forbza, je naredila v tej vojski veliko napako; ona bi bila morala, ko je Rusija vojsko napovedala, pregnati vse Bulgare, požgati vse njihove vasí in pokončati vsa polja! — Kakošen srd je naredilo Bulgarsko grozdje v želodcu „poštenega“ ženteljmena! Pa naj se potolaži g. Forbz, Turki so izpolnili njegove želje, kolikor so mogli, in Angleži bodo imeli na večne čase proketo slavo, katero so si vdobili v tej vojski z nepoštenim hujskanjem.

Iz Celja 24. nov. (*Prošnja do gosp. prof. dr. Bleiweisa.*) Ne morem si kaj, da ne bi potožil „Novicam“, kako se vršijo včasih pri nas živinozdravniške zadeve, če kakega gospodarja nesreča zadene, da mu živina zbolí. Naj na kratko povem britko dogodbo. Gosp. P. Kranjcu, tukajšnjemu mestjanu, so pred nekimi meseci konja pobiti dali, kakor pravijo, smrka-vega. Zarad tega so mu ostale še tri konje, okuženja sumljive, zaprli in jih še danes zaprte držijo. Gosp. Krajnc, v strahu, da ne bi še teh treh kónj zgubil, je 4. dne oktobra telegrafiral v Ljubljano po g. dr. J. Bleiweisa ali, če bi on ne mogel priti, po gosp. P. Skaletu, učitelja na živinozdravniški šoli Ljubljanski, naj pride kontumacirane konje ogledat. Ker nobeden živo zaželenih gospodov ni mogel priti, je lastnik boječ se, da bi mu še ostalih 3 konj ne pobili, po preteku 15 dni kontumacije sam se peljal v Ljubljano; gosp. Skale je prišel po tem ž njim v Celje. On je vse 3 konje natanko preiskal, al nobenega ni smrklja sumljivega našel; kónj (belec) ni kazal ne najmanjšega znamenja kake bolezni nikjer; dve leti staro žebè zraven njega je imelo nosnično kožov neto in medčeljstne žleze zeló otekle pa boleče, kakor je to navadno pri nedolžni smoliki, vzlasti mladih konj. Oba ta konja sta v šupi zaprta, skozi katero mrzla sapa vleče. Tretji konj, v štali zaprt, ni kazal celó nič družega kakor v medčeljstji posamne drobne bulice, kakor se nahajajo pogostoma pri konjih, ki so kedaj prestali smoliko. Gosp. P. Skale je to, kar je pri preiskovanih konjih našel, v zapisnik Celjske mestne gosposke zapisati dal z opazko, da noben konj ni smrklja sumljiv, zato bi se po njegovem mnenji, ker je preteklo že po postavi predpisanih 15 dni, oba konja iz kontumacije izpustiti smela proti temu, da se zarad popolne varnosti čez 8 dni še enkrat ogledata, žebé pa naj se prestavi v toplo štalo, če ne, mora prehlajeno hudo zboleti. — 20. dne oktobra je prišel c. k. dež. živinozdravnik dr. Klingau kontumacirane konje preiskavat. Kaj pa on najde? Izrek tukajšnjega okrajnega živinozdravnika g. Raidingerja on potrди, da sta dva konja smrklja sumljiva, žebe pa da boleha za pokvarjenim želodcem, in da vsi morajo še 15 dni kontumacirani ostati. 15 dni preteču, al nobene komisije ni, ki bi bila nesrečnemu lastnike izrekla konečno rzsodbo. Še le 4. dne novembra pride okrajni živinozdravnik Raidinger z gosp. dr. Kočevarjem in gosp. Huthom, ki določijo, da kobila in žebe morata še 14 dni zaprta ostati, po takem do 18. no-

vembra, tedaj celih 8 tednov, čeravno sta oba konja ostala čista in zdrava, kakor ju je g. Skale 5. dne oktobra našel. Revše žebè, ki je moralo zaprto bivati v mrzli šupi, je zdaj na vseh 4 nogah hromasto po prehlajenji v mrzli šupi. 20. dne t. m. pride spet komisija, in kaj razsodi? Konj se sme za domača dela rabiti, — kobila, njimše zmirom sumljiva, se bo čez ene dni za poskušnjo vpregla, — žebe pa bolno na pljučah mora še zmirom v šupi ostati!! Lastnik in drugi, ki tudi nekoliko poznajo konjske bolezni, pa še danes, kakor 5. dne oktobra gosp. Skale, ne najdejo nič boleznega pri konji in kobili, pri žebetu pa le nasledke hudega prehlajenja po mrzli štali, kakor je g. Skale prerokoval. Lahko se zato sprevidi, da so mestjani naši zelo nevoljni zaradi brezkončne čudne zaprtije in da milujejo nesrečnega lastnika, kateri že cela dva meseca ne sme kónj rabiti in je zdaj še v nevarnosti, da mu prehlajeno žebè pogine. Ker dela ta dogodba veliko senzacijo po mestu, drznemo se gosp. dr. Bleiweisa, ki je bil zadržan v Celje osebno priti, vprašati: kdo je prav spoznal bolezen zaprtih kónj: ali tukajšnji okrajni zdravnik g. Raidinger ali pa gosp. Skale, ki je iz Ljubljane bil poklican preiskavati konje? — ali se smejo sumljivi konji, če se po preteku 15 dni nič boleznega na njih ne kaže še zmirom zaprti držati? ali nima g. Krajnc pravice odškodovanja zahtevati za škodo, da konj toliko tednov ni smel vpregati in da mu žebe morebiti še celó pogine zaradi zaprtije v mrzli štali? Hvaležni bomo gosp. doktorju, ako nam na ta vprašanja stvar razjasni.

Novomesto 24. nov. — V nedeljo večer so napravili dijaki pod vodstvom gimnazijskega ravnatelja gosp. Fischerja in P. Hugolina Sattnerja glasbeno in deklamalno veselico kot večernico godú presv. cesarice. — Program petju je bil ta: 1) Beethoven, sonate op. 26. a. c. dvo-ročno na glasovirji. — 2) Weber, Jägerchor aus „Freischütz“, z glasovirjem. — 3) Weber, Cavatine, za sopran-solo, z glasovirjem. — 4) Sattner, „Opomin k petju“, pevska popotnica za mešani kor. — 5) „Bivali“, staročeška. — 6) Laininger „das Ettaler Bräustübal“, mešani kor. — 7) Mozart, sonate Nr. 2. — S petjem so se vrstile deklamacije (8 slovenskih, 9 nemških, večih in manjših). Deklamovali so dijaki od 8. do 2. gimnazijskega razreda; k sklepu pa so prvošolci predstavljali otroško igro „Schneewittchen“. — Pevske in godbene produkcije so se izvrševale prav dobro. Tudi deklamacije so bile sprejete z občno pohvalo (samo preveč, jih je bilo). Najbolj pa so se prikupile poslušalcem: Vilharjev „Trara, trara, trara“; „Pesem starega Kranjca“; Koseskega „Raj zgubljen“, in pa „Gorenec — Dolenc“ (dialog — vinski kupec Gorenec in pa vinšek Dolenc se razgovarjata vsak v svojej govorici; na koncu pa zapoje kor Potočnikovo: „Pridi gorenec z mrzle planine.“ — Na vse zadnje je stopil g. ravnatelj Fischer na oder in se zahvalil občinstvu, ki se ga še nikdar ni toliko sešlo, za blagodušno priznanje, in za blagodarno pripomoč podpornemu društvu ter naznani dalje, da bode na spomin godu cesaričnega oblekel 18 dijakov. — Dohodek tega večera je znesel 68 gld. 80. kr.

Iz Ljubljane. — Dvojna — dualistična — banka je tedaj vstvarjena! Cesar absolutizem in reakcija nista mogla stvariti — razcep cesarstva Avstrijskega na dvoje — stvaril je Beustov parlamentarizem z nemško tako imenovano ustavoversko večino. Zastonj so o še večem razcepu Avstrije po novi banki celó nekateri ustavoverni, nekateri liberalni nemci in mnogi poslanci naše državopravne stranke v zbornici glas povzdigovali zoper novo napravo nesrečnega dualizma, ki jo je Kellersperg „največo nesrečo Habsburške monarhije“

imenoval, za katero po besedah Plenerovih utegne kmalu tudi priti razcep naše armade na dvoje, — vse ni nič pomagalo! Kar Magjari silovito hočejo in ž njimi kolovodja ustavovercev v državnem zboru Dunajskem, dr. Herbst, zgodilo se je — s pomočjo tudi nekaterih Kranjskih poslancev, ki so glasovali za magjarski postulat: Dežman, vitez Langer, dr. Schaffer, dr. Šupan. Hotschewarja, kakor pogostoma, tudi ta pot ni bilo v zboru, da bi bil svoj glas priložil imenovani četvorici, dr. Razlag pa še zmirom boleha. Vsi drugi slovenski poslanci našega programa, kakor grof Hohenwart, grof Barbo, Pfeifer, dr. Vošnjak, Naber-gaj glasovali so unim nasproti in s tem zopet pokazali, da vodi jih le ozir na blagor enojne starodavne častitljive Avstrije, ne pa vklanjanje magjarski sili. Slava jim!

— (V seji dežel. odbora 24. novembra) se je z ozirrom na prihranjenje stroškov deželnega zaklada sklenilo, da imajo odgonsko-postajske občine kot odgonska oblastva na to gledati, da se odgonci kolikor mogoče odpravljajo s prisilnimi potnimi listi, in da se potrebno učini, da se bodo od novega leta 1878. naprej odgoni (šub) pod spremstvom straže iz Ljubljane na Gorenjsko stran odpravljali z Rudolfovo železnico do Kranjske gore, na Notranjsko stran pa z južno železnico do Postojne oziroma do Sežane. Deželni odbor je pritrnil predlogu pomnoženega krajnega in okrajnega šolskega sveta, da se služba nadučitelja v Trebnem podeli učitelju Alojziju Jeršetu.

— Da je nemško filharmonično društvo začelo hirati, kaže glas v „Laibacher Zeitung“, ki pravi, da se je število udov od 400, ki jih je društvo iz začetka lanskega leta štelo, letošnje leto zmanjšalo na 280, kar je tem britkejši udarec na društvene finance, ker so stroški koncertov njegovih zmirom enako visoki, ki znašajo za 5 vsakoletnih koncertov 1500 do 2000 gold. — Po takem 3 do 400 gold. en koncert! Kako, da taki ogromni stroški? Da precej denarjá stanejo partiture orhestrskih komadov in druge reči, to je gotovo, al uganjka čuda velikih stroškov je lahka vsacemu, kdor bere programe filharmoničnih koncertov, in vidi, da se ne izvršujejo z društvenimi močmi, ampak s tujimi gledališkimi in družimi, ki se mnogokrat še iz družih mest naročajo. Če si gosp. Nedved skuša pomagati s tujimi močmi, bo že vedel zakaj, in z njegovega stališča mu tega nihče očitati ne more; al vsakako so pretirane potem tiste himne, ki se tako rade pojó filharmonikarjem, kakor da bi njih zaslug bila, kar je zaslug — tujega umetnika ali tuje umetnice. Nekdaj je filharmonično društvo glasbo s svojimi močmi gojilo, ni si udinjvalo tujih moči. „Hinc illae lacrymae!“ danes je na svetu marsikaj drugače.

— (Poziv.) V štacano z mešanim blagom blizo Ljubljane se vzame zdrav fant od 12 do 14 let, ki slovensko in nemško brati, pisati in računati zná. Stariši ali varuhi, ki imajo tacega za štacunarsko izučenje pripravnega fanta, naj se oglasijo pri vredništvu „Novic“ v Blaznikovi tiskarni, katero jim pové to mesto, v katerem je mlad človek tako dobro spravljen, da si pošteni stariši ne morejo boljega želeti.

— Nihče, ki je po nasvetu „Novic“ šel „Pariške steklene fotografije“ ogledat, ni prišel povračila tirjat za potrošeno vstopnino. Res le en glas je, da kaj tacega nismo še videli v nobeni razstavi. Jutri se začne nova vrsta fotografičnih slik, katere predstavljajo Palestino (svete dežele), — v nedeljo pride spet druga vrsta v razstavo, namreč Pariške znamenitosti, — drugi četrtek spet druga vrsta: Pariz po vojski in pod gospodarstvom komunistov, — in potem še druge razstave do 19. decembra. Od 30. — 31. decembra pride

na posebno razodete želje še enkrat na ogled: Potovanje po Ameriki, po Rusiji in Turčiji, po Švici, po Egiptu in po Italiji.

— (*Valvazorjeve kronike 21. snopič*) je prišel nedavno na svitlo, ki nadaljuje popis raznih znamenitosti, studencev, vodá in Čirkniškega jezera s podobo.

— (*Povožena*) sta bila v pondeljek v Špitalskih ulicah dva majhna otroka trgovca Ledenika s pestrno, ki ju je peljala na sprehod, k sreči vendar tako, da nobeden ni v nevarnosti življenja. Naj bi vendar mestna gosposka resno prepovedala po mestu, vzlasti po ozkih ulicah hitro dirjanje, s katerim se posebno hočejo skazovati kočije nekatere gospóde, kateri se prav nič nikamur nemudi, da bi tako norčavo jahala svoje konje!

— Podoba ranjcega dr. Ferd. Zupančiča, bivšega predsednika Dunajske odvetniške zbornice, ki jo je kolegij Dunajskih doktorjev prava daroval zbornici, se bila 12. t. m. v tej zbornici slovesno odkrila. Rajniki dr. Ferd. Zupančič si je tudi za dijake Kranjske, ki na Dunaji študirajo, nepozabljive, velike zasluge pridobil. On je bil kurator Knafelnovih štipendij, katerih je bilo le 21 po 120 gold. takrat, ko je on prevzel varstvo teh štipendij. Njegovemu dobremu gospodarstvu in iskreni skrbi za podporo revnih dijakov gre zahvala, da je teh štipendij zdaj 36 po 240 gold. Slava zato spominu njegovemu!

— Prihodnji ponedeljek bo imel „Slovenec“ pred porotniki pravdo zaradi nekega članka „po volitvah“.

— (*Slovensko gledišče.*) Sinoči se je v pičlo polnem hramu predstavljala na novo „Ehebruchsdrama“ francoskega spačenega okusa pod naslovom „Prestop žene“, pri kateri je gospica M. Nigrinova pokazala res eminenten talent za tragične naloge. Gospa Odijeva in gospoda Kocelj in Schmidt so bili v tej igri popolnem v svojem elementu. Ker igra ni naše gore list, ne govorimo nič o njej. — Burka „Gluh mora biti“ je burka in se je gladko vršila. — V torek 4. decembra ima v spomin Prešernu priti na oder že prvič zeló pohvaljena izvirna domača opereta, Stöckl Alešovičeva „Čarovnica“, o kateri se je nadjati polne hiše.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Kar se je že naprej vedelo, zgodilo se je 21 dne t. m. o glasovanju za to: ali naj se po predlogu poslanca Schaupa odloži bankino vprašanje ali pa po drugem predlogu prestopi v nadrobno obravnavo bankine postave. Prvi predlog je bil zavržen s 185 glasovi proti 86, drugi pa sprejet s 160 glasovi proti 103. Glasovalo se je imenom, zato ostane zgodovinsko znano, kdo je tako in kdo drugač glasoval. Zdaj se vrši specijalna debata. O generalni debati naj omenimo še to, da je predsednik poslanca Schöffelna grajal zato, ker je rekel: „Ministerstvo je reklo, da bode odstopilo (kvitiralo), če bo videlo, da nima več zaupanja zbornice. Jaz mislim, da je zdaj prišel za kvitiranje čas in to brez karakterja“.

— Poslanec Fischer in tovarši so vprašali ministra nauka in bogočastja: ali je res dal ukaz, da imajo deželni šolski nadzorniki oblast, nadzorovati kršanski nauk pošolah? Poslanec Proskovec in tovarši so prašali ministra notranjih oprav: ali je vlada že kaj učinila za obrambo goveje kuge?

— Zbornica poslancev ni pripustila, da bi se med zborovanjem poslanec Nabrgaj v preiskavo vzel zaradi tožbe, ki jo je glasoviti učitelj Masten v Proseku proti njemu napel. Masten je sina Nabergojevega v šoli s palico tepel; to je g. Nabergoj v časniku „Citta-

dino“ razglasil, in v tarokirani posebno izvrstni učitelj Masten ga toži zaradi razžaljenja časti. Izid te tožbe menda ne bo — masten za Mastna.

— „N. W. Tagbl.“ piše, da ni več dvomljivo, da ste si Dunajska in Pruska vlada zelo navskriž-misli o Rusko-Turški vojski.

— Delegaciji ste sklicani 5. decembra na Dunaj.

Hrvaško. — Ogerski zbor je sprejel načrt železnice po Vojaški granici tako, kakor so Magjari hotli. Poslanca Šram in Mihajlović sta živo zagovarjala drugo pot, al nič ni pomagalo! Po vsej deželi je zato velika in pravična razburjenost, katere nikakor ne bode potolažilo to, da je 7 poslancev Hrvatov izstopilo iz „kluba liberalne stranke Ogerske“, v katerem ne bi bili smeli nikdar biti. Čedalje bolj prodira misel po deželi, da Hrvaška ni sužna dekla Magjarov. Ali bo prihodnji deželni zbor o mnozih zadevah postal glas dežele, videli bomo kmalu.

Ogersko. — Državni zbor je sprejel postavo o dualistični banki. S to banko pa Magjari zunaj zbora niso prav nič zadovoljni; oni hočejo svojo lastno banko imeti, zato sklicujejo zdaj ljudske tabore, ki naj zahtevajo lastno Magjarsko! — General Klapka je iz Carigrada poslal manifest „Ogerskemu narodu“, naj z vsemi postavnimi (menda tudi družimi) sredstvi, vlado prisili v akcijo stopiti za Turčijo, sicer si Magjari sami sebi podpišejo smrtni list!

Iz Rusije. — Tudi Rusi imajo zdaj dobiti ustavo. Kakor se namreč od tam zvé, je že izgotovljena in se ima 2. marca 1878 ob obletnici cesarjevega vladanja razglasiti. Ob enem so pripravljene velike premembe za zboljšanje kmetiškega stanú.

Iz Rusko-Turškega bojišča. — Dnevi pri Plevni gredó h koncu. Dne 24. t. m. so Rusi vzeli dobro vtrjeno mesto Etropol in s tem zaprli zadnjo pot Osmanu, ki se bo zdaj moral podati. Sliši se celó, da so Turki že Orhanje popustili. — Ob Srbskih mejah se zbira veliko Turške sodrge vsake vrste, ki je željna plena. Zato so Srbi naglo odločili se za vojsko. Dne 7. decembra ima knez oditi k vojni, sredi istega meseca pa se vojska uradno napovedati. — Črnogorci so si osvojili vso zemljo ob Baru do Skadra in zdaj tudi tam vedno prodirajo. Le grad v Baru se jim menda še ni podal. Pri tem jim je zopet prišlo v roke 22 kanón. Albanci, Miriditi in Kučijanci se bratijo z njimi in v Albaniji utegne počiti vsak hip ustaja. — Tako se podira vse na Turke, ki v tej zadregi že beračijo za mir, pa povsod dobivajo odgovor, naj se v tej zadevi obrnejo do Rusije. Tak odgovor jim je dal tudi že tako zavezani grof Andrassy.

Listnica redništva. Gosp. dopisniku „z Dunaja“: Ker potrebujemo važnih razjasnil, zlasti o tem, kdo je tisti „stari Nav“, ki nam je $\frac{26}{11}$ poslal dopisnico z Dunaja, zato smo za danes odložili „konec“ Vašega dopisa.

Žitna cena

v Ljubljani 24. novembra 1877.

Hektoliter v nov. denarji: pšenice domače 9 fl. 75. — banaška 11 fl. 24. — turšice 6 fl. 40. soršice 6 fl. 40. — rži 5 fl. 36. — ječmena 5 fl. 36. — prosa 5 fl. 36. — ajde 6 fl. 50. — ovsa 3 fl. 25. — Krompir 3 fl. 4 kr. 100 kilogramov.

Kursi na Dunaji 28. novembra.

Unirani državni dolg 64 fl. 10 kr. Ažijo srebra 104 fl. 75 kr.
Narodno posojilo 67 fl. — kr. Napolendori 9 fl. 50 kr.